

PRZEMIERATA w Krakowie
miesięcznie 3 kor., kw. 6 kor.,
za odwołaniem do domu dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Na prowincji miesięcznie 2 kor. 70 h.
kwartalnie 8 kor. W państwie nie-
mieckiem kwartalnie 10 kor., w innych
państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana
adresu 40 hal.

Cena numeru pojedynczego
10 hal.

UŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu”, ulica św. Tomassa 1. 35. — Od miejsca za wiersz drobnym pisemem (pości) 20 halercy, skład tabelaryczny, słowny, od wiersza 30 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. Makrologi 100 hal. od wiersza. Zapisy do „Głosu Narodu” (prospekty, cyrkulacje, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla samodzielników, a 1 k. od 100 egz. dla miesięcznych prenumeratorów. Zamówienia ogłoszeń przyjmują w Krakowie S. Sekulowski (Pana) (Kauzmana), w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Dukas, H. Sebalck, E. Braun, R. Mosse, H. Friedl, A. Joessel w Antwerpii Jenza & Cie, Amsterdamska-Expedition „Praagada” Gyrdi & Nagy, w Berlinie F. H. Coa, w Budapeszcie J. Leopold, Eduard Braun, w Paryżu, F. Jones & Cie, A. Lorette Jules Fortin & Cie, de Ranshowski.

Lwów ewakuowany

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

WIEDŃ 7 września.

Urzędowo donoszą: W dniu 3 września

Rosyane ostrzeliwali fortyfikacje ziemne, wzniesione w szerokim okręgu około miasta Lwowa. Nasze wojska jednak już wymaszerowały, aby otwarte miasto ustrzedz przed ostrzeliwaniem i ponieważ także względy operacyjne za tem przemawiały, aby pozostawić Lwów bez walki nieprzyjacielowi.

Bombardowanie zwracało się już tylko na pozycje niebronione.

Zastępca szefa sztabu generalnego von Hoefler, generał major.

Przypominamy z naciskiem, że Lwów nie jest twierdzą, ale miastem otwartym, że więc obsadzenie Lwowa przez Moskali nie oznacza dla nich żadnej zdobyczy w znaczeniu strategicznym, ale jedynie powiększenie terenu, chwilowo przez nich zajmowanego. Teren ten zmienia się z każdym dniem zależnie od planu strategicznego i ruchów wojsk, z jednej strony nasze wojska posuwają się daleko w głąb Królestwa i Chełmszczyzny, z drugiej strony Rosyane zajęli nieobronioną przez fortece część Galicji

Wschodniej. — Komunikat mówi wyraźnie o „operacyjnych”, które zdecydowały o opróżnieniu Lwowa. Chociaż więc fakt zajęcia stolicy kraju przez Moskali, jest dla nas przykrym, to jednak znieść go musimy spokojnie w przewidzeniu, że Moskałe nie długo będą w niej gospodarować i w przekonaniu, że zajęcie Lwowa przez Moskali służy ostatecznie naczelnemu naszemu celowi: zwycięstwu austriackiej armii. Do lęku i popłochu nie ma więc żadnego powodu.

Armia Dankla w walce.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Wiedeń 7 września.

Urzędowo donoszą: Armia Dankla ponownie pozostaje w zaciętej walce.

Zresztą na innym froncie w ubiegłych tygodniach panuje stosunkowo spokój.

Generał major von Hoefler.

Jak wiadomo — armia generała kawalerji Dankla walczy na lewym skrzydle wojsk austriackich w południowej części gubernii lubelskiej. Ostatnie depesze donosiły, że po zwycięstwie pod Krasnikiem armia ta posuwa się ku Lublinowi.

Po zwycięstwie pod Komarowem.

Wiedeń, 7 września.

„Reichspost” podnosi doniosłość zwycięstwa odniesionego pod Komarowem. Przez pobite Rosyan wielką część armii rosyjskiej nie może brać udziału w walkach galicyjskich, podobnie jak zwycięstwa pod Krasnikiem i Niedzwiczą. Dużą oddzielił korpus warszawskie od głównych armii. Pod samym Komarowem zabrano dotąd 19.000 jeńców. Naczelną komendę armii uważa to zwycięstwo za bardzo dla swych planów doniosłe.

Niemcy pod Paryżem.

Oblężenie Maubeuge i Nancy.

Berlin. Biuro Wolffa donosi: Wielki sztab generalny podaje do wiadomości: Cesarz Wilhelm był wczoraj obecny przy atakach na fortyfikacje Nancy. W Maubeuge padły dwa forte i zajęto pozycje między nimi położone. Ogień artylerji można było skierować przeciw miastu. Miasto pali się w rozmaitych punktach.

Z papierów, które wpadły w nasze ręce wynika, że nieprzyjacieli był zupełnie zaskoczony atakiem armii Klucka i Buelowa na północ od belgijskiej Mozy. Jeszcze 17 sierpnia sądzono, że znajduje się tam tylko kawaleria niemiecka. Kawaleria tego skrzydła pod dowództwem generała Marwitza wybornie więc kryła ruchy armii.

Rojaliści u władzy.

Berlin. (Tel. wł.) Jak dzienniki donoszą — grozi generałom francuskim Michelowi, Fochowi i Sarraillowi sąd wojenny za poniesione klęski i okazane zaniedbania. Nowy gubernator Paryża gen. Gallieni, uchodzi za przywódcę rojalistów w armii, podobnie i gen. Castelmau, który teraz dochodzi do wpływu. Należy się liczyć z silnym wzrostem rojalizmu w armii.

Niemcy w Belgii.

Londyn (via Berlin). Biuro prasowe ogłosiło wczoraj o wpół do 12 w nocy następujące sprawozdanie generała Francka: Sytuacja na terenie wojennym nie zmieniła się. — Pozyce sprzymierzonych trzymają się. Istnieją oznaki, że dokonywa się ruch Niemców w kierunku na wschód i południowy wschód. Z Ostendy donoszą, że Niemcy ostrzeliwują Termonde (położone na zachód od Mechlinu w Belgii).

Durazzo w rękach powstańców.

Durazzo. (T. B.) Zgodnie z umową zawartą z reprezentacją miasta, wczoraj o godz. 1-szej popołudniu, powstańcy wmaszerowali do Durazza, udając się przed konak, gdzie mufti z Tiraną kazał wywieść chorągiew turecką. Mufti

oświadczył, że konak pozostaje zamknięty aż do przyjazdu nowego księcia. — Wiele rodzin obcokrajowców, oraz ochotnicy austriacy i rumuńscy opuścili przedwczoraj Durazzo.

Nim pod Paryżem zagrzmią armaty.

Paryż (via Berlin). Doniesienie urzędowe 5-go b. m. do armii w Paryżu powiada: Ruchy armii stojących naprzeciw siebie dokonały się bez ataku ze strony nieprzyjaciela przeciw rozmaitym naszym pozycjom. Niemiecy lotnicy — podobnie, jak wczoraj — nie przelatywali nad Paryżem.

Paryż. (via Berlin). Miasto w dalszym ciągu czyni przygotowania do obrony. Lasek Bulonński częściami zupełnie zniszczono. Drogi do Paryża są zabarykadowane. Napływ ochotników jest ogromny.

Naokoło wojny.

Strasne położenie w Belgradzie.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Reichspost” donosi o strasnej nędzy, jaka panuje w Belgradzie. Ranni żołnierze z otwartymi ranami leżą na ulicach, ponieważ brak w mieście lazaretów i lekarzy. Nawet zwłoki leżą po kilka dni na ulicach, nim je kto pogrzebie. Szerzy się głód i rabunek. Wodociąg i elektrownia zniszczone. Żołnierzy ludzi się opowiadaniem o zwycięstwach Rosji i Francji i każe im się wierzyć, że Moskałe Kraków zdobyli i że stoją przed Wiedniem. Książę Jerzy ogłosił wojsku, że „szwabom” nie odda Belgradu ale kupę gruzów na jego miejscu.

Okropności wojny.

Berlin. (T. B.) (Biuro Wolffa). Konsulat niemiecki w Rotterdamie zawiadomił holenderski urząd spraw zagranicznych, że w Louvain znajdowały się składy broni, w których były karabiny, a na każdym z nich nazwisko obywatela, który karabinu tego miał użyć. Kobiety i dzieci brały udział w walce i wykłuwaly rannym oczy. Całą odpowiedzialność ponosi ludność miasta, która stanęła poza prawem i rząd belgijski, który ze zbrodniczą lekkością pchał ludność do oporu, i nie uczynił nic, mimo kilkakrotnych ostrzeżeń.

Platoniczni wielbiciele.

Bukareszt. (T. B.) Wobec manifestacji, które się odbyły w ostatnich dniach i w stolicy i w prowincji na rzecz Francji, upomina prasa ludność, by zachowywała się spokojnie i odpowiednio do polityki neutralności.

Straty Anglików.

Frankfurt. „Frankfurter Ztg” donosi z Amsterdamu: Anglicy, którzy dotąd oficjalnie twierdzili, że straty ich wynoszą tylko 4.000 ludzi, obecnie urzędowo przyznają, że stracili 10.000 ludzi.

130.000 jeńców.

Berlin. (Tel. wł.) „Lokalanzeiger” oblicza, że do końca sierpnia Niemcy zdobyli 130.000 jeńców wojennych, a mianowicie 16.000 Francuzów, 12.800 Belgów i 100.000 Rosyan.

Za kim jest „król Manuel”.

Berlin. (Tel. wł.) Według londyńskich dzienników ekskról portugalski Manuel, wezwał swych byłych poddanych, by walczyli w obronie mocarstw trójporozumienia. On sam ofiarował swe usługi królówi angielskiemu. Do wojska angielskiego wstąpił również dwaj książęta orleańscy, którzy dotąd byli oficerami austriackimi.

Rosya wrogiem Bułgaryi.

Sofia. (T. B.) „Utro” powtarza artykuł przywódcy nacjonalistów rosyjskich Sawenki, który był zamieszany w „Kijewlaninie”. Artykuł zawiera wyrzuty zmarłego posła Hartwiga o polityce bałkańskiej Rosji. Hartwig mianowicie miał powiedzieć: „Przyjaźń społeczeństwa rosyjskiego względem Bułgarii jest sentymentalizmem. Silna Bułgaria byłaby nieprzejednanym wrogiem Rosji i z pewnością zawarłaby sojusz z Austro-Węgrami. Natomiast interesy Rosji i Serbii nigdzie nie są sprzeczne, a Serbia jest naturalnym sprzymierzeńcem Rosji, bo silna Serbia byłaby nieprzejednanym wrogiem Austrii. Tak jak dla Rosji droga do cieśnin morskich prowadzi tylko poprzez gruzy Austrii, tak też Austrija stoi na przeszkodzie idei wielkoserbskiej”. Sawenko zaznacza, że ten testament Hartwiga dalej żyć będzie, ponieważ odpowiada żywotnym interesom Rosji.

„Utro” dodaje, że należy się cieszyć temi szczerymi wyrzuceniami o obecnej polityce Rosji. Jeżeli Bułgaria nie chciała tego uznać, toby padła ofiarą polityki rosyjskiej.

W Odessie nie było rewolucji.

Hamburg. (T. B.) Członek ekspedycji hamburskiej wysłany dla obserwowania zacięcia słońca do Rosji, Dr Graff, oświadczył w „Ham-

burger Fremdenblatt”: Wiadomości nadeszłe przez Rumunię o wybuchu rewolucji w Odessie, o walkach ulicznych tamże, o rozstrzelaniu wyższych urzędników policyjnych i oficerów jakoteż ostrzeliwaniu miasta przez okretne wojska rosyjskie i t. d., są nie prawdziwe. Aż do 29 sierpnia, kiedy opuściliśmy Odessę panował tam spokój. Niemcom zatrzymanym w Odessie nie grozi niebezpieczeństwo.

Budapeszt. W ciągu nocy i dziś rano przybył tu nowy transport jeńców rosyjskich ogółem 4.000 ludzi.

Berlin. Biuro Wolffa. Cesarzowa Augusta Wiktorya odjechała do Gdańska.

Rzym. (T. B.) „Giornale d'Italia” i „Messagero” donoszą, że król przyjął przedpołudniem ministrów dla podpisania dekretów. Król był jeszcze nieco cierpiącym z powodu lekkiej kontuzji, jakiej doznał na nodze, wskutek spadnięcia z konia, podczas przejażdżki. Za parę dni król zupełnie wyzdrowieje.

Londyn (via Berlin). B. Reutersa: Admiralicja podaje do wiadomości, że wszystkie znaki dla żeglugi na wybrzeżu wschodnim Anglii i Szkocji mogą być każdego czasu bez poprzedniego ostrzeżenia w dzień, czy też w nocy usunięte.

Nowy pontyfikat.

„Te Deum” w Wiedniu.

Wiedeń. (T. B.) Z powodu wyboru Papieża odbyło się w kaplicy zamku w Schoenbrunnie uroczyste nabożeństwo, na które przybyli: Cesarz, bawiarzy w Wiedniu, członkowie domu cesarskiego, dostojnicy dworscy i państwowi. Także w tunie św. Szczepana odbyło się nabożeństwo z „Te Deum”. Przybyli na nie nuncjusz apostolski arcyb. Scapinelli wielu członków ciała dyplomatycznego, prezydent Izby panów Windischgraez, minister oświaty Hussarek, namiestnik Bienerth, wielu dostojników i oficerów.

Koronacja Papieża.

Rzym 7 września. (T. B.) Wczoraj w kaplicy Sykstyńskiej odbyła się uroczysta koronacja Papieża Benedykta XV. W akcie tym uczestniczyli dyplomaci, wielki mistrz orderu Maltańskiego i orderu św. Grobu, patrycyusze rzymscy, delegaci różnych dycezyj, bracia i siostry Papieża.

Łódź i Piotrków.

Według informacji osób, które zdołały przedostać się z Łodzi do Krakowa i według doniesienia „Kuryera Łódzkiego” — w dniu 31 sierpnia urzędowały w Łodzi i w Piotrkowie znowu władze rosyjskie. Poprzednio władze rosyjskie opuściły Łódź i Piotrków i wówczas w obu miastach zawiązały się milicje obywatelskie, jako instytucje bezpieczeństwa publicznego. Dnia 31 sierpnia donosi „Kurier Łódzki”, że do Łodzi powrócił pociąg gubernator piotrkowski, szambelan Jaczewski, że pocztą i telegraf zaczęły funkcjonować, a milicja obywatelska została rozwiązana, ustępując miejsce znowu policy rosyjskiej.

Grecy opuszczają Trację bułgarską.

Według urzędowych wiadomości niemal wszyscy Grecy pozostali w miastach i wsiach trackich, przesiedlili się do Grecji. Pozostała tylko drobna część greckich drużyn, w Orta-Kioj w pobliżu Adrianopola, a ci nie mogli emigrować z powodu oddalenia i złych dróg uniemożliwiających przewiezienie bagażu. — Gromadna emigracja chytrych Greków każe się domyślać, że przezuwając, iż pobyt w Bułgarii będzie dla nich niebezpiecznym prawdomożni otrzymali wskazówki z Aten i dlatego cofają się do Grecji, dopóki nie wybuchła jeszcze wojna bułgarsko-grecka.

Kronika.

Procesja białalna na uproszenie zwycięstwa. Wskutek rozporządzenia Księcia Biskupa Sapiehy odbyły się wczoraj białalne procesje ze wszystkich kościołów krakowskich do grobu Patronów polskich, św. Stanisława na Wawel, do grobu św. Jacka w kościele OO. Dominikanów i do grobu św. Jan Kantego w kościele św. Anny. W procesjach wzięły udział niepolizone tłumy ludzi ze wszystkich sfer. Z Wawelu po odwołaniu modlitw białalnych „tempore belli” poprowadził procesję ks. Biskup Sapieha w asystencji ks. arcyb. Symona, ks. biskupa Nowak, całej kapituły i duchowieństwa świeckiego i zakonnego. Procesja śpiewając

Listy pismienne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadesyłać należy franco do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmują każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Kłopotliwemu redakcyi nie

Adres Red.: ul. św. Tomassa 1. 35.
Adres telegr.: „Głos Narodu” Kraków.
Telefon redakcyjny Nr. 198. — Telefon administracyjny i drukarni Nr. 30 — 64.

pieśni pokutne przeszła ulicami do kościoła OO. Dominikanów i kościoła św. Anny i po odwołaniu tamże modlitw weszła do świątyni Maryackiej.

Tutaj wypowiedział natchnioną przemowę znany pisarz ludowy ks. Kazimierz Bisztyga T. J., przerywaną łzami i szlochaniem ludu. Kaznodzieja wskazał, iż najpewniejsza nasza ucieczka, to N. Marya Panna, która już nieraz z zalewu ratowała naród. Wspomnił, jak Władysław Łokietek w czasie najazdu Czechów na Kraków, we Wiślicy przed obrazem Maryi wołał: „Monstra te esse Matrem” i Marya okazała się taskawą dla narodu. Król Jagiełło na Piasku w Krakowie i w Piekarach na Śląsku błagał Maryi o pomoc i wdział wojsko swą królową pod Grunwaldem. Chodkiewicz pod Chocimem wołał: „O Maryo, uprosz nam zwycięstwo” i uzyskał je. Wskazywał, iż dziś nasi żołnierze idą w bój z medalikami i szkaplerzami, jako dzieci Maryi, nawoływał kaznodzieja do modlitwy za Kościół, bo zwycięstwo cara byłoby zwycięstwem prawosławia, a klęską Kościoła. Plac ogólny rozległ się w świątyni, gdy kaznodzieja wezwał do modlitwy za nasze „le gion y” a wspomniawszy, jak niedgny N. M. P. miała rzec Łokietkowi: „Ladislave, surge, confide, vinces”, („Władysławie powstań, zaufaj, zwyciężysz”), zakończył mocnymi słowami: „Ludu polski, powstań, zaufaj, musisz zwyciężyć!” — Następnie lud odpiewał suplikacye, a po błogosławieństwie biskupim zakończył się procesja pieśnią do Najśw. Maryi Panny.

Ku uczczeniu ś. p. Piusa X. Zapowiedziane na niedzielę zebranie ku uczczeniu pamięci Papieża Piusa X. odbędzie się dzisiaj w poniedziałek 7 b. m., w Muzeum OO. Franciszkanów. Wejście od strony magistratu. Wstęp wolny.

Wykaz datków złożonych w Głównej Kasie miejskiej w dniu 1 września br. na rzecz Skarbu wojennego Polskich Legionów.

4.677 K 92 h Oddział drobnych darów i datków, 1.000 K prof. Dr Władysław Reiss, Dr Władysław Mikucki, radca rządu w Sarajewie, Kazimierz i Jadwiga z Boguszeckich Dunkerowie, list zast. Tow. kred. ziem. Dr Maryan i Halina z Dunkerów Piątkowscy list zast. kred. ziem. Zygmunt Mendelsberg, radca miejski i Dyrektor Banku przemysłowego, Dr Caro Leopold i Salomea z Chelickich za pośred. Banku kraj. — 750 K Dr Wiktor Jankiewicz, adw. w Tuzli, zebrane w gronie Polaków — 500 K Józef Sare, wiceprezydent m. Krakowa, Rada gminy Polanka Wielka, Związek właścicieli drukarni Galicji zachodniej, Krakowska Sekcja Zjednoczenia Śędziów (Kraków), 234 K Związek Polek w Odrzykoniem ze składów — 209 K 76 h Czynieł Celestyn — 200 K Dr Wiktor Wernikowski (I. rata), Jadwiga z Chrzanowskich Kłuska, Zofia Kutrzebówna, ks. prałat I. Sobierajski (I. rata) — 152 K 94 h Adamscy Stanisław i Marya — 115 K Grono profesorów Akademii handlowej I. rata za wrzesień — 100 K Łojek Szczepan, przemysłowiec, Tow. polskich robotników „Jutrzenka” w Budapeszcie 67 K 89 h i ks. W. D. 32 K 11 h — Konwent OO. Bernardynów — w Alwerni, St. D. — 72 K 40 h formale i pomocnicy Zakładu czyszczenia miasta Krakowa — 61 K 70 h datki dobrowolnie złożone przez torowych i robotników kolejowych z Galicji zatrudnionych przy przekształceniu toru linii kolej. Grani-ca-Miechów w Królestwie Polskiem — 48 K Personal pocztowy w Chrzanowie ze składów — 41 K 70 h Ludomir Czekalski z Wolanki ze składów — 40 K Sekoya muzyczna Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie — 39 K Komitet narodowy w Tymowie ze składów — 36 K Ludwik Peszkowski z dobrowolnych składów rodziców przy wpisie do szkoły m. im. Kr. — 30 K Ks. Andrzej Bielski w Czulichach ze składów — 20 K Firma M. J. Elsbinger et Söhne (Wiedeń), Janina Walczyńska, Boguska Katarzyna — 10 K Michalina Tomaszewska, nauczycielka prywatna — 5 K Michalina Strzelecka, Hirsprung Hana — 1 K Tytus Wild, asyst. M. Izby obrach., Konrad Woźny, urzęd. M. Izby obrach., Dr Dziwowski.

Z teatru miejskiego.

„Ulani księcia Józefa” komedya L. Mazura). Żołnierski wodewil, przejęty z repertuaru scen ludowych. Wskrzesał w nim w obrazie bezpretensjonalnym, barwnym i balaśliwym atmosferę dworu fredsowskiego, zmartwychwstały damy i huzary, półpocielwie-półnatarczywe podlotki, lekkouchy obozowe, senzaty z partikularza, ten sangwinik, tamten milczek — dobrze znane elementy komedii kontuszowej, które nieznany skądinąd autor umiał odświeżyć z docipem słownym miary zapewne pospolitej, w sytuacjach natomiast, świadczących raz po raz o rasowym poczuciu sceny. Załopotany deski „świat wyobrażający” tupotem hoteupa, posuwistym rytmem poloneza, poezjalnym wirem ostatniego mazura, zaroiła się scena migotliwym natłokiem figur, bajejnie kolorowych ułaskich mundurów, muzealnych mantyl, tabaczkowych fraków, zbierała się wreszcie z widownią w ukończonym rytmie żołnierskiej piosenki, w której „rytmami najlichszymi” spiewa po swojemu, niemowlęco, a jakże donośnie to samo serce, co upaja się zachwytem hymnu, buntuje skargą choruła.

Sztuka bez dojrzałej wartości literackiej podbija przecież nastrojem serdecznym i jest w chwili obecnej doskonałym nabytkiem repertuaru popularnego. Sukces niewątpliwie zawdzięcza w połowie doskonałej grze zespołu: p. Szymborski był w miarę dostojnym autorytetem małomiasteczkowym, p. Jednowski zgryzliwym bohaterem pantoflowym, pp. Kosmowska i Czaplinska pilnie bajającymi matronami. Zdobychali zategłą twierdząc zaścianka fortelem, serca kalizszanek (pp. Jarszewska i Gryficz) wartką młodością i obcowsym flirtiem pp. Zariski, Stanisławski i Miłulowicz. (ts.)

